

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅವಲೋಕನ

ಶಿವಗಂಗಾ U. ಬಿಲಗುಂದಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.

ಭಾರತ ದೇಶವು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವುಳ್ಳ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನವಾದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ತತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕರು ಹಾಗೂ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳೇ ಮಠಗಳಾಗಿವೆ.

“ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮಾಜದ ಬದುಕನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಲ್ಲ ರೂಪಿಸಬಲ್ಲ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದವು. ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿವೆ.”

“ಮಠ ಎಂಬುದು ಗ್ರೀಕ್ ಮೂಲದ Monasteries ನಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಏಕಾಂತತೆ ಅಥವಾ ಮುಕ್ತತೆ (living alone) ಇತ್ಯಾದಿ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಇಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕುಟೀರ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.”¹

ಹೀಗೆ ಮಠಗಳು ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನವಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ೨೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿತ್ತು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಈಗ ಸಮೃದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಮಠಗಳು ಇವೆ.

ಅಡವಿ ಅಮರೇಶ್ವರ

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಈ ಅಡವಿ ಅಮರೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮವು ಸುಕ್ಷೇತ್ರವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಲಾವೃತ್ತವಾಗುವ ಮೊದಲು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡವಿಯ ಮಹಾಯೋಗಿಗಳು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

೧೯೫೪ರ ಆಗಸ್ಟ್ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶ್ರೀ ಅಡವಿ ಅಮರೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಚೆನ್ನಬಸವ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ಭೋಗಾಪುರದ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಾರಣೀಭೂತರಾದವರು. ಅಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ಈ ಮಠವು ಈ ನಾಡಿನ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ನೇಮಕ

ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ತಪೋಗುಣದಿಂದ ಬಂದು ಸುಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು. ೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮೃತ್ಯುಂಜಯ ದೇವರನ್ನು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸವ ಶಿವಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ೨೫ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ನಾಡಿ ಭಕ್ತರು ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ದೇವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದು ಅಭಿದಾನ ಮಾಡಿ ಅಮರೇಶ್ವರ ಮಠದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಬಾಂಧವ್ಯ

“ಶ್ರೀಚನ್ನಬಸವ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಕರಕಮಲಸಂಜಾತರಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಈ ಮಠ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಿತು. ಈ ಗುರುಗಳಿಬ್ಬರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗೆ ಮನಸೋತು ಜಾತಿ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಮಠಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ, ಧನ, ಧಾನ್ಯವನ್ನು ದಾನ ನೀಡಿ ಮಠವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು”^೩

ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರನಾಥ ಅಡವಿ ಅಮರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಪೂಜೆ,ನಿತ್ಯ ದಾಸೋಹ, ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಠದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವದೀಕ್ಷೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹ, ಗಣ್ಯರಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ಚಿಂತನ ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಶಾಂತಮಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಠವನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಊಟಕನೂರು

ಮಾನವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಡವಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಮಠವು ಇದೆ.

ಈ ಮಠವು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕೆ ೧೭೪೯ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಡವಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರರ ಜತೆ ಇದ್ದು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಧೀರ್ಘ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಬಸವಲಿಂಗ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಂಪರೆ

೧. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

೨. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಗುರುಪಾದಯ್ಯ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

೩. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಮರಿಬಸವರಾಜ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಈ ರೀತಿ ಮಠದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ

ಶ್ರೀ ಮರಿಬಸವರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಠವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಊಟಕನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಠವು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ನಂತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ, ಪ್ರವಚನ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು, ನಿತ್ಯ ಅನ್ನದಾಸೋಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹ, ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಕರೆಗುಡ್ಡ

ಮಾನವಿಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿರೇಮಠ ಇದೆ. ಈ ಮಠದ ಪರಂಪರೆಯ ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರು ದಾಸೋಹಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಳಿಗೆ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಮಠದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ,

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದಾಸೋಹಕ್ಕೆಂದು ಹೋಳಿಗೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಭೆಗೊಂದು ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಸಭಿಕರ ಮತ್ತು ಭಕ್ತ ಮನಸ್ಸು ಹೋಳಿಗೆ ವಾಸನೆಗೆ ದಾಸೋಹದ ಕಡೆ ಹೋಗಿದಿರಲಿ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೋಳಿಗೆಯ ಕಂಪು ಹೊರಡದಿರಲೆಂದು ಗುರುಗಳು ಹಾರೈಸಿದಂತೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಹೋಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದ ಕಂಪು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೇವೆನ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ರುಚಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನಪದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಬಸವಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮಠವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪರ್ವ

ಮಾನವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರುದ್ರದೇವರು ಮಠವಿದೆ. ಈ ಮಠವನ್ನು ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರುದ್ರಮುನಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮುರುಘಾ ಸಮಯದ ವಿರಕ್ತ ಮಠವು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಹಾಲವಿಯ ಮಠದ ಎರಡನೆಯ ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಠದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ೧೯೭೯ರ ಮೇ ೯ ರಂದು ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ನಂತರ ಇವರು ಮಠವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪವನ್ನು ಕೂಡ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ, ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅನ್ನ ದಾಸೋಹವನ್ನು ರಾತ್ರಿ ೧೧ಗಂಟಿಯವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ನವಿಲಕಲ್ಲು

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿರೇಮಠವು ಇದೆ. ಈ ಮಠವು ರಂಭಾಪುರಿ ಪೀಠದ ಶಾಖಾಮಠವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಠವು ಪುತ್ತ ವರ್ಗದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಠದ ಕರ್ತೃ ಗುರುಗಳು ಶ್ರೀ ಸೋಮಶೇಖರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಠದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಗೌಡನ ಗುರುಗಳು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ಸೋಮಶೇಖರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಂತರ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ ಎಂಬುವರು ತಮ್ಮ ಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ದೇವರನ್ನು ಮಠದ ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮಠದ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಮಠವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಮಾನ್ವಿ

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನವಿ ಪಟ್ಟಣವು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಣವು ಶ್ರೀ ಮುತ್ತಿನಪೆಂಡೆಮಠವು ಇದೆ. ಈ ಮಠವು ಶ್ರೀಶೈಲ ಪೀಠದ ಶಾಖಾಮಠವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತಿನಪೆಂಡೆಮಠ ಅಥವಾ ಕಲ್ಮಠ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಮಠವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನವಿ ಪಟ್ಟಣವು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಠವನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದರು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಪರಂಪರೆ

೧. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಗುರುಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೨. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೩. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಕರವೀರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೪. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಮಹಾಂತ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೫. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೬. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಎರಡನೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೭. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಎರಡನೆಯ ಕರವೀರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೮. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಂತ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೯. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೧೦. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಮೂರನೆಯ ಮಹಾಂತ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೧೧. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಮೂರನೆಯ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೧೨. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಮೂರನೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
೧೩. ಷ.ಬ್ರ.ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಠದ ಪರಂಪರೆಯು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ, ಹಿರಿಯ ಗುರುಗಳ ಆರಾಧನೆ ಹಾಗೂ ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಠದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಅನ್ನ ದಾಸೋಹವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಉಚಿತ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು,

ಆಯುರ್ವೇದ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ೧ ಕಲ್ಯಾಣರಾವ ಜಿ. ಪಾಟೀಲ : ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾರ್ಗ. ಪು - ೬೫
- ೨ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಕೆ. : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳ ಕೊಡುಗೆ. ಪು - ೧೩
- ೩ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಾರಣಾಪುರ : ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳು. ಪು - ೧೧೩೬
- ೪ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಾರಣಾಪುರ : ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳು. ಪು - ೧೧೪೦

ಶಿವಗಂಗಾ U. ಬಿಲಗುಂದಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.